

**MUSEU DEL
SURO DE
PALAFRUGELL**

MUSEU DE LA CIÈNCIA
I DE LA TÈCNICA DE CATALUNYA

CENTRE DE DOCUMENTACIÓ RAMIR MEDIR

FONS EDUARD BRUGUERA FÀBRICA DE TAPS DE SURO

1923 - 1967

Descripció normalitzada

2. Fons comercials i d'empreses

Darrera actualització: desembre de 2016

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

Centre de Documentació Ramir Medir (Museu del Suro). Palafrugell.

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Eduard Bruguera. Fàbrica de taps de suro

Data (es)

1923 - 1967

Volum i suport

1,6 m. l. (16 capsos). Paper.

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Eduard Bruguera. Fàbrica de taps de suro.

Història del productor

L'empresa de fabricació de taps Eduard Bruguera va ser fundada a Reims per Miquel Bruguera Bofill (1830-1905). L'any 1875 es va instal·lar a Palafrugell i va establir-hi una fàbrica, concretament al carrer del Padró Gran. En morir Miquel Bruguera Bofill l'any 1905 el negoci va passar al seu fill, Enric Bruguera Corominas. Segons la matrícula industrial del 1909, aquell any l'empresa estava situada al carrer de la Llibertat núm. 2 i disposava de sis treballadors. Posteriorment, la fàbrica es va traslladar al carrer de la Rajola i va arribar a tenir fins a 12 treballadors.

Amb el traspàs d'Enric Bruguera Corominas, l'any 1911 la regència de l'empresa va passar a la seva vídua, Maria Gotas Prats (1867-1933), un fet poc

habitual en la societat de l'època. Amb 44 anys es va convertir en la propietària de l'empresa: dirigia i supervisava els treballs a la fàbrica, portava la comptabilitat i es cartejava amb clients d'arreu del món.

Després d'uns anys d'aprenentatge a la fàbrica de can Genís, l'empresa va passar a mans d'Eduard Bruguera Gotas (1896-1964), fill de Maria Gotas i Enric Bruguera.

L'empresa es va especialitzar en la producció de taps de vi i va destacar pel seu marcat caràcter exportador. Abans de la Guerra Civil, venia taps a països dels cinc continents: Gran Bretanya, França, Alemanya, Itàlia, Suïssa, EUA, Cuba, Mèxic, Austràlia ,etc. A més del taps de producció pròpia, l'empresa comprava taps per exportar a diversos proveïdors de la província de Girona. Es tractava de petits i mitjans productors de Palafrugell, Sant Feliu de Guíxols, Palamós, Cassà de la Selva o Llagostera. Després de la Segona Guerra Mundial, les vendes es van limitar al mercat intern espanyol, malgrat que la firma continuava venent a altres països.

El darrer relleu generacional es va produir en la persona de Joan Bruguera Ferrer que en va ser el darrer director fins al 1992, quan la fàbrica va tancar.

Història arxivística

La documentació de l'empresa es conservava a la mateixa fàbrica del carrer de la Rajola. En tancar la fàbrica l'any 1992, la documentació es va traslladar al Museu del Suro (c/ Tarongeta, núm. 31) i a la seu del Centre de Documentació Ramir Medir el maig del 2014.

Dades sobre l'ingrés

Cessió en règim de comodtat d'Enric Bruguera Martí al Museu del Suro l'any 1993.

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

El fons reuneix especialment la correspondència enviada i rebuda de l'empresa entre 1923 i 1952. És interessant per fer recerques sobre clients, proveïdors i les estratègies dels patrons i patrones per ampliar mercats.

El fons destaca sobretot per conservar un gruix remarcable de correspondència de clients dels cinc continents. A més del països tradicionals consumidors de taps, com França, Alemanya, Gran Bretanya o Itàlia, es conserven cartes de clients d'altres països com Austràlia, EUA o el Japó.

La correspondència inclou cartes de clients, proveïdors de matèries químiques i auxiliars, proveïdors de taps, consolats i ambaixades, bancs, agents de duanes i transports, cambres de comerç, representants i comissionistes, etc. Destaquem la correspondència de proveïdors de taps de la província de Girona, especialment de Palafrugell, Palamós, Cassà de la Selva i Sant Feliu de Guíxols que permet refer la xarxa de fàbriques i tallers, que subministraven taps a l'empresa. La informació sobre aquests mitjans i petits proveïdors es pot resseguir també a través de les factures de proveïdors de taps conservades.

Sistema d'organització

El fons s'ha ordenat i classificat segons aquest quadre:

1. Direcció i administració general

1.1. Correspondència general

1.1.1. Correspondència general enviada

1.1.2. Correspondència general rebuda

1.2. Llicències, transport, inspecció de sanitat i sindicats

2. Gestió dels recursos econòmics

2.1. Facturació

3. Impresos

4. Unitats d'instal·lació antigues

S'ha respectat l'ordre original de la correspondència. La correspondència general enviada està ordenada segons la lletra inicial de la ciutat o municipi on resideix el destinatari.

La correspondència general rebuda està ordenada segons la lletra inicial de la ciutat o municipi on resideix el remitent.

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

Donat que la família encara conserva documentació, no es descarten futurs increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic.

Condicions de reproducció

Les condicions de reproducció es regiran segons la normativa del Museu del Suro de Palafrugell.

Llengua i escriptura dels documents

Castellà, francès, anglès, alemany i català

Característiques físiques i requeriments tècnics

En general, la documentació es troba en bon estat de conservació.

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del fons Eduard Brugera. Fàbrica de taps de suro, realitzat per Jordi Turró i Anguila.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben al Centre de Documentació Ramir Medir (Museu del Suro).

Documentació relacionada

-Fons de la Delegació Nord-est del *Sindicato Nacional de Madera y Corcho*. Centre de Documentació Ramir Medir (Museu del Suro).

Bibliografia

-BRUGUERA MARTÍ, Maria, *Dones empresàries, Maria Gotas Prats, empresària surera de Palafrugell*, <https://mariabruguera.blogspot.com.es/>
[Consulta: 17/12/2016]

-HERNÁNDEZ, Santiago, *Palafrugell i el suro. Feina i gent dels inicis de la indústria a la postguerra*, Ajuntament de Palafrugell i Diputació de Girona, 2002.

-UNLAND, Annie, *Àlbum de records. Josep Pla i la civilització surera*, Edicions Baix Empordà, Palafrugell, 2016.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data (es)

Descripció realitzada per Jordi Turró i Anguila i finalitzada el desembre de 2016.

Fonts

Inventari del fons Eduard Bruguera. Fàbrica de taps de suro.

Regles o convencions

Norma de descripció arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.